

Jod-tabletter i beredskap

Informasjon fra kommuneoverlegen

Som ledd i utbedring av beredskapen har vi nå jodtabletter lokalisert ved Frøya helsestasjon. Tablettene skal bare brukes ved en hendelse som medfører skadelig forhøyde radioaktive stråledoser, og det er bare en veldig avgrenset gruppe som trenger dem. Ved en evt. hendelse finnes det en prosedyre for distribusjon til alle kommunens barnehager og skoler. Øyrekkas skoler/barnehager vil ha liggende hos seg alltid.

Målgruppen er:

Barn og unge 0-18 år

Gravide

Ammende

Øvrige vil ikke ha behov for disse tabletter.

Skoler og barnehager vil i løpet av kort tid sende ut informasjon til foreldre/foresatte, sammen med et samtykkeskjema. Samtykkeskjema er for at vi ved en hendelse på dagtid på hverdager skal kunne gi barna deres jodtablett så raskt som mulig.

Hva om det skjer noe utenom åpningstid i skole og barnehager?

Utenom åpningstid i skole og barnehage vil skole og barnehage i Frøya bli åpnet slik at foreldre kan hente dosen til barna sine. Ved en hendelse henvender en seg til den skole eller barnehage som barnet tilhører.

Helsestasjonen åpner for utlevering av tabletter til gravide og ammende samt småbarn som ikke er skrevet inn i barnehage eller skole.

Det jobbes nå med og få jodtabletter reseptfritt slik at foreldre kan ha en dose hjemme og så har vi en dose i skolen. Da unngår en reising ved en slik hendelse.

Jodtabletter ved atomhendelser

Dagens trusselbilde tilsier at jodtabletter kan bli aktuelt som tiltak ved atomhendelser over hele landet.

Europas kjernekraftverk eldes og risikoen for alvorlige ulykker øker. Ferdselen med reaktordrevne fartøy langs norske kysten er sterkt økende og en ulykke med et slikt fartøy kan gi radioaktive utslipp som rammer Norge. Sannsynligheten for terroraksjoner har også økt. Dersom det blir et utslipp av radioaktivt jod, kan jodtabletter være ett av de beskyttende tiltak som Kriseutvalget for atomberedskap anbefaler. Kriseutvalget for atomberedskap anbefaler at jodtablettene fra det sentrale lageret i Oslo forflyttes ut til kommunene og at alle kommuner har tabletter tilgjengelige for sine innbyggere i målgruppen til oppbevaring, inkludert der barn og unge oppholder seg på dagtid som f.eks. skoler og barnehager. Tidligere har jodtabletter bare vært distribuert til kommunene nord

for Salten, Bergen, Skedsmo og Halden. Alle kommuner kan be om å få tilsendt tabletter fra Helsedirektoratet.

Jodtabletter som beskyttende tiltak

Jodtabletter er aktuelt som beskyttende tiltak ved atomhendelser med utslipp av radioaktivt jod. Radioaktivt jod tas opp i skjoldbruskkjertelen når man puster inn forurenset luft og/eller inntar forurenset mat og drikke. Tilskudd av naturlig jod blokkerer opptaket av radioaktivt jod i skjoldbruskkjertelen og forebygger derfor kreft i skjoldbruskkjertelen.

Kriseutvalget for atomberedskap vil om nødvendig gi anbefaling om å ta jodtabletter etter en atomhendelse. Bruk av jodtabletter vil være en anbefaling og ikke et pålegg. Tiltaket vil ofte iverksettes sammen med en anbefaling om å oppholde seg innendørs opptil to døgn.

Hvorfor ta jodtabletter?

Tilskudd av naturlig jod blokkerer opptaket av radioaktivt jod og reduserer risikoen for å få kreft i skjoldbruskkjertelen. Jodtabletter beskytter bare mot radioaktivt jod, og ikke mot andre radioaktive stoffer.

Hvem skal ta jodtabletter?

Risikoen for å få kreft i skjoldbruskkjertelen etter å ha vært utsatt for radioaktivt jod er størst hos barn og unge under 18 år, gravide og ammende. Det er derfor bare disse gruppene som skal ta jodtabletter.

Når skal tablettene tas?

Jodtabletter skal tas etter råd fra Kriseutvalget for atomberedskap. Tablettene skal helst tas rett før eller eventuelt inntil 4 timer etter å ha vært utsatt for radioaktivt jod i luft, mat og/eller drikke.

Dosering

Vanligvis tas jodtabletter bare én gang, men i spesielle situasjoner kan det bli aktuelt med ny dosering etter 24 timer.

Advarsler og forsiktighetsregler

Tilførsel av jod til nyfødte (første levemåned) skal kun skje under oppsyn av helsepersonell. Helsepersonell kan få utfyllende råd om dette ved å kontakte Nasjonal behandlingstjeneste for CBRNE-medisin ved Oslo Universitetssykehus, tlf. 22 11 73 50.

Personer med Graves sykdom, autoimmun thyreoiditt, hypokomplementemisk urtikariell vaskulitt og dermatitis herpetiformis skal ikke ta jodtabletter.

Lege bør rådspørres før bruk av jodtabletter hvis det er mistanke om overfølsomhetsreaksjoner for jod.

Personer som har operert bort skjoldbruskkjertelen trenger ikke ta jodtabletter.

Holdbarhet og oppbevaring

Tablettene inneholder kaliumjodid, som er svært stabilt. Årlig testing av jodtablettene på lageret i Oslo, viser at kvaliteten på tablettene ikke er redusert selv om datostemplingen er overskredet.

Tablettene skal oppbevares i originalpakningen ved vanlig romtemperatur, på et trygt sted utilgjengelig for barn.

Kommunene har ansvaret for tilbud om jodtabletter til innbyggerne, inkludert forsvarlig oppbevaring som ikke forringer kvalitet av tablettene over tid. Helsedirektoratet har ikke ansvar for utsendte tabletter.